

Potem se je vršila volitev novega odbora. Z večino glasov je bil voljen predsednikom Feliks Stegnar, c. kr. učitelj, blagajnikom pa Matej Močnik. V odbor so bili pa voljeni člani: Iv. Borštnik iz Šmarja, Jožef Cepuder in Jakob Dimnik iz Ljubljane, Ribnikar Vojteh iz Logatca, Valenta Božidar in Žumer Andrej iz Ljubljane ter Janko Žirovnik iz Št. Vida.

Takoj po volitvi se je odhor konstituiral in je bil izbran za podpredsednika Jakob Dimnik, za tajnika pa Jožef Cepuder — oba mestna učitelja v Ljubljani. Končno so se rešile še prošnje, ki spadajo v odborovo področje. V društvo sta bila sprejeta: Simon Karol iz Lesec in Lovšin Frančišek iz Vinice. Prošnji dveh drugih učiteljev sta se odložili do prihodnje odborove seje. Izredni podporni sta se dovolili 2 učiteljema; prošnji dveh drugih sta se za sedaj odklonili. V pregledovalce računov so bili voljeni za 1. 1894/95: Javoršek Anton iz Šiške, Armič Leopold in Furlan Jakob iz Ljubljane.

Cepuder, tajnik.

Vestnik.

Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani so letnino za tekoče leto po 2 K plačali gg.: Alojzij Kečelj, učitelj v Ljubljani, Anton Smrdelj, učitelj na Planini pri Vipavi in Ivan Štupica, učitelj v Dražgošah na Gorenjskem. Hvala!

J. Dimnik, blagajnik.

Važna ministerska razsodba. O svojem času smo poročali, — tako piše „Soča“ — da je vis. dež. šolski svet razveljavil izvolitev g. A. Vrtovca, učitelja v Tolminu, kot učitelj, zastopnika v okr. šolskem svetu z razlogom, da pristoji postavno eno zastopništvo g. Šircu kot voditelju „glavne“ (!) šole v okraju. Proti tej razsodbi je šlo na ministerstvo več utokov in to je bilo popolnoma drugačnega mnenja ter razsodilo, „da tolminska šola ni nikaka glavna šola v okraju, ampak navadna ljudska šola“ in s tem gosp. Širca po kratki zastopniški dobi častno odslovilo. Vender se bo vršila nova volitev obeh učiteljskih zastopnikov, ker po ministerski razsodbi mora biti ta volitev popolnoma samostojna, kakor vsaka druga volitev, in ne kot točka okr. učitelj. konferencije. Takô je ministerstvo določilo že vsled utoka gosp. A. Jakobi-ja o volitvi v mestni šolski svet goriški. S to razsodbo sta dva gospoda, katera uganjata na Tolminskem z učiteljstvom že več let „svoje burke in šale“, dobila od ministerstva že v drugo gorko zaušnico. Tolminsko učiteljstvo moramo pa pohvaliti, da se tako krepko in vstrajno poteguje za svoje pravice.

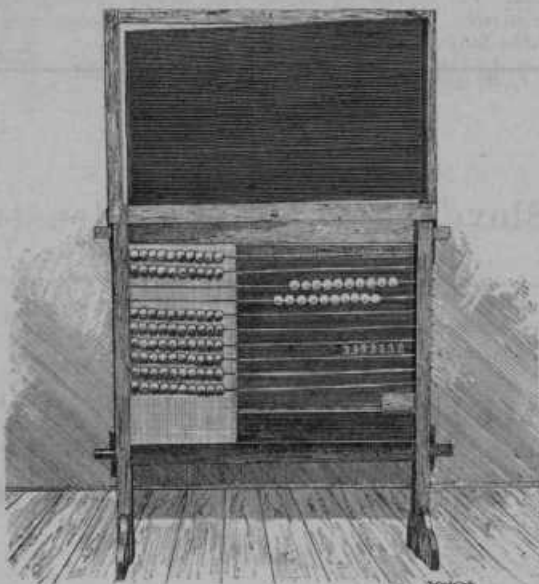
Podpore za šolske zgradbe. Za 1895. leto dovolijo se za šolske zgradbe sledečim šolskim občinam podpore iz deželnega zaklada: 1. Harije 200 gld., 2. Zagorje 200 gld., 3. Prem 200 gld., 4. Razdrto 300 gld., 5. Gora 300 gld., 6. Mesto Kočevje 1000 gld., 7. Mozelj 400 gld., 8. Bučka 400 gld., 9. Skofja Loka 500 gld., 10. Rakitna 200 gld., 11. Zasp 100 gld., 12. Leše 100 gld., 13. Rateče 200 gld., 14. Belapeč 200 gld., 15. Bled 200 gld., 16. Sv. Jošt 200 gld., 17. Trnovo 500 gld., 18. Mengeš 400 gld., 19. Tribuče 100 gld., 20. Predvor 100 gld., 21. Želimlje 200 gld. Skupaj 6000 gld.

Pouk v deških ročnih delih. Društvo za deška ročna dela v Avstriji bode v letošnjih počitnicah priredilo osmi tečaj za vzgojo učiteljev, ki se bodo poučevali v ročnih delih. Tečaj bode na Dunaji od 16. mal. srpana do 17. vel. srpana in je brezplačen. Oglasila je pošiljati do dne 15. rožnika predsedniku g. Aleksandru Riesu, VII/3, Burggasse 98, na Dunaji.

Šolska tabla, kakor jo kaže slika, ki žal ni najbolj posneta, obstoji iz stojala: 2 stebrov, ki sta vezana s prečnicami in imata v dnu nogi, v vrhu pa škripeca, čez katera teče vrstica, ki nosi tabli. Tabli sta vdeleni v okvir in se v njem sučeta ob pokončni osi, med tem ko se v spodnjem delu stebrov na nju naslanjata; drčita pa zadnja pokončno, sprednja pa poševno ob stebreh. Sprednja služi za risanje, računstvo, lepopisje, razlaganje in sploh za vse, kar se hoče otrokom pokazati in razložiti; zadnja pa za naloge, ki se imajo istočasno izdelati v zvezke in naj jih otroci ne vidijo, da ne prepisujejo. Koncem ure, ko je naloga izdelana, vzdigne in obrne se tabla, ter se naloga popravila z učenci. Vse napačne besede naj se sedaj na prednjo tablo, ki je v nižini, pred kroglicami, prav zapišejo; tudi učenci naj jih ob robu zvezka še jedenkrat zapišejo, v nalogi pa popravijo.

Med stebroma v sprednji polovici je ruski računski stroj. Bele kroglice izpred bele plošče se vlečejo pred zadnjo črno tablo, kar jih stori posebno dobro razvidne. Nazorila, ki so v predalih pod žicami, se obešajo svitla pred črno tablo, temna pa pred belo ploščo. Lavtarjeva stotica so bele leče z rudečimi deseticami pred gornjo črno prečnico. Na vrhnji letvi okvirja prednje table je pritrjena žica s premakljivimi kljukicami, kot vešalo za stenske table in zemljevide s penkljami; na njo priviti sta tudi sponi za oprijem zemljevidov na palicah.

V sredini spodnje letve ima okvir gumb, ob katerem se tabla potisne više ali potegne nizdol. Ako se hoče rabiti druga stran, potisne se tabla v nadglavje, pritise na jeden konec in tabla se obrne, potegne nizdol, ter piše dalje. Vsaki tabli se doda stalno ravnilo, ki se obesi na stojalo in pod njim dvije tabla črto za črto, ob ravnilu pa vlečejo črte; tako se načrta tabla hitro, natančno in poljubno z najmanjšim trudom in brez

vsake pripomoči.

Tabla združuje v sebi vse, kar se potrebuje za nazornost, ni treba nikjer nobenega cveka, nobenega vešala, nobenega posebnega računskega stroja, vse se lahko namesti na tabli, ki stoji gotovo na najbolj razsvetljenem mestu; vrhu tega pa še omogoči učitelju, ki poučuje dva ali več oddelkov ob enem, da more vse naloge pregledati in popraviti in to z učenci, kar je gotovo večje vrednosti, kakor

če jih pregleduje doma sam; tudi lahko pusti učenca na tablo računati, ne da bi kdo videl, kaj piše; součenci ga samo slišijo, kar onemogoči vsako prepisovanje.

Omenim še, da stvar ni tako nova, kakor se predstavlja, imel sem klop in tablo že jedno leto v porabi in kar sem navedel, navedel sem iz prepričanja:

Prevzemó se tudi naročila na vso šolsko opravo, izvrše se solidno in po kolikor moči nizki ceni.

V obilo naročbo se priporoča

Flor. Rosman,

učitelj, patentnik v Krškem, Kranjsko.

Umrta je dné 7. prosinca t. l. gospa Marija Šest, roj. Andolšek, nadučiteljjeva soproga in umirovljena učiteljica v Metliki. N. v m. p.!

Baron Desiderius Banffy, novi ministerski predsednik ogrski, ima za ženo bivšo učiteljico. Našim učiteljicam bi pač privoščili, da bi bilo več tacih predsednikov na svetu, kajti brzkone se ženam ministerskih predsednikov bolje godi, kakor pa ljudskim učiteljicam.

Zahvala. Blag. g. Evgen Lah, mestni konceptni pristav v Ljubljani, je podaril učiteljski knjižnici tukajšnje šole jeden iztis „Učiteljskega Tovariša“. Za ta blagodušni dar se mu v imenu učiteljstva najtopleje zahvaljuje

Anton Skala, šolski vodja.

Vipava, 23. prosinca 1895.

Zahvala. „Narodna šola“ blagovolila je v minulem letu 2krat za malo vsoto tukajšnjim revnim učencem podariti obilo pisalnega in risarskega blaga. Darovalci k temu so bili: sl. meščanska posojilnica v Kamniku, g. Andr. Svetlin, župan na Mlaki in Jerman Janez, posestnik v Mostah. Vsim tem dobrotnikom se v svojem in v imenu obdarovanih učencev najtopleje zahvaljuje šolsko vodstvo.

Jos. Mesner, voditelj.

Komenda, 16. prosinca 1895.

Zahvala. Podpisano šolsko voditeljstvo izrekuje „Narodni šoli“ za mnogo poslanega šolskega blaga v imenu šolske mladine najtoplejšo zahvalo.

Ivan Rodič.

V Št. Juriji pod Kumom, dné 9. prosinca 1895.